

DANNELSESREISEN

KUNSTNERISK UTSMYKKING AV HØVIK SKOLE I LIER

Lier kommune setter av 1% av entreprisekostnadene til utsmykking ved nye bygg. Det er et ledd i en bevisst satsing på visuell kvalitet i egne bygg og et signal om at skolebygg er noe av det viktigste vi bygger: Utsmykkingen av Høvik skole går inn i Lier kommunes etter hvert omfattende kunstsamling i form av utsmykkinger av nye bygg og større tilbygg. Vi finner gode eksempler på kommunens satsing de siste årene på Sylling, Gullaug, Høvik, Hegg, Nordal og Lierbyen skoler pluss på Nøstehagen bo - og omsorgssenter. (se presentasjon på www.lierkommune.no)

OM BYGGET

Høvik skole er en 1-10 skole med plass til 900 elever. Anlegget ligger i nær tilknytning til andre skoler og er slik del av en skolegrend. Området har en naturlig og åpen kontakt til dyrket mark og gårdsanlegg, med grønnkledd åser i ryggen og utsikt mot Drammensfjorden og store eplehager i front. Den arkitektoniske utformingen åpner opp mot omgivelsene, og legger tilrette for et variert og stimulerende indre liv med gode fellesskapsløsninger. Bygningen er oppført i miljøvennlige materialer som tre og glass.

Skolens indre liv er organisert rundt et stort felles torg med en monumental utsmykking. De ulike alderstrinnene har egne klasseromsfløyer. Hvert trinn har klasserom med et basetorg til felles samlinger og aktivitet. En utvalgt vegg i hvert av de 11 basetorgene har fått kunstnerisk utforming. Utsmykkingene er delvis synlige fra det store fellestorget via glassvegger.

Det ble avsatt rundt 3 millioner til utsmykkingen av Høvik skole, inkludert støtte fra KORO (Kunst i offentlige rom). Skolen ble ferdigstilt våren 2010 og offisielt åpnet i august 2010. Den omfattende utsmykkingen av skolen var ferdig til åpningen.

UTSMYKKINGSKOMITÉEN

Det er et mål for kommunen at en utsmykking skal være best mulig integrert i arkitekturen. Derfor er det viktig å komme tidlig i gang med samarbeid og koordinering av planer og arbeid i forbindelse med nybygg. Utsmykkingskomitéen for Høvik skole ble nedsatt allerede i forprosjekt-perioden for bygget, høsten 2007.

Utsmykkingskomitéen har bestått av:

- Rektor Lisbet Grøvdal, Høvik skole – brukerrepresentant
- Arkitekt Tom Ottar – Ottar arkitekter
- Eirik André Bergan – kunstkonsulent
- Reidun Bull-Hansen – kunstkonsulent
- Kulturrådgiver Hege Elisabeth Larsen – byggherrens representant/prosjektleder

Utsmykkingskomitéens medlemmer er både stolte og glade over å kunne presentere en gjennomtenkt, helhetlig og godt integrert utsmykking.

DANNELSESREISEN - IDÉEN BAK

Byggets arkitektur har vært styrt av ønsker om gode fellesskapsløsninger der «transparens» og «dannelsesreisen» har vært sentrale begreper i utformingen. Elevene legger ut på en dannelsesreise som varer fra de kommer som 6-åringer og drar videre på ferden som 16-åringer.

En hovedutsmykking omkranset av 11 mindre utsmykkinger

Utsmykkingskomitéen har ønsket å understreke torgets sentrale rolle i bygget og idéen om skolegangen som en dannelsesreise – også når det kommer til det kunstneriske. En hovedutsmykking knyttet til torget ble valgt. Utsmykkingen skulle fremstå som monumental, prege torget og forholde seg til dannelsesreisen som tema. Kunstverkene skulle også følge opp ideen om en miljøvennlig skole i valg av materiale og energibruk.

Videre ønsket utsmykkingskomitéen å prioritere elevenes baseområder. Hvert klasstrinn – sin kunstopplevelse. 11 småtorg ble valgt ut, med kunstnerisk utforming av en vegg i hvert torg. Tema var fortsatt «dannelsesreisen» hvor elevene starter på reisen i småskolen og får en ny kunstopplevelse tilpasset alderstrinnet etter hvert som de flytter oppover i klassene og bytter rom. Det var en forutsetning at det enkelte kunstverk skulle ta hele veggen i besittelse og ha et meningsinnhold utover det rent dekorative.

VALG AV KUNSTNERE OG KUNSTVERK

Hovedutsmykking:

Det ble utlyst en prekvalifisering hvor 101 kunstnere meldte interesse. Fem av disse ble invitert til lukket honorert konkurranse. Utsmykkingskomitéen utgjorde juryen.

Billedhuggeren Martin Kuhn vant med forslaget «Atlas – solbrønnen», og fikk oppdraget som hovedutsmykker.

Småtorgutsmykkingen:

Her valgte utsmykkingskomitéen å invitere utvalgte kunstnere som en mente egnet seg for de ulike stadiene i en kunstreise, og som representerte ulike uttrykk og teknikker.

Følgende kunstnere fikk oppdraget:

- Ragnhild Ohma, Anna Gudmundsdottir, Liv S. Grønland,
- Bente Sommerfeldt - Colberg og Jenny Alnæs.

HOVEDUTSMYKKINGEN «ATLAS – SOLBRØNNEN»

Martin Kuhn
Tyskland 1966
2010: Tjodalyng v. Larvik
www.martinkuhn.no

«ATLAS – SOLBRØNNEN»

Hovedutsmykkingen består av en monumental søyle fra gulv til tak, og fire mindre skulpturer plassert som satelitter på gulvet inne i torgområdet og en ute i parken mot nord. Skulpturene er utført i larvikitt, en steinsort med stor variasjon og skjønnhet, og dessuten utropt til Norges nasjonalstein.

Hovedinstallasjonen; «Atlas – solbrønnen», er en kraftig 7.5 meter høy søyle som er reist rundt en av de eksisterende bæresøylene midt i torget. Den holder tilsynelatende taket oppe. Utsmykkingens tittel viser til den greske myten om «Atlas», den forstenete titanen som holder himmelhvelvingen oppe. Søyleskulpturen fremstår som monumental og mektig. Skulpturen med sin dimensjon og plassering virker samlende på torget og tilfører den ønskede tyngde. Utsmykkingen understreker også kunstnerens og skolens, felles forståelse av hvilken rolle torget er tiltenkt i skolens sosiale liv, ikke ulikt antikkens torg.

I utformingen av søylen er utvalgte steinstykker bearbeidet og formet gjennom grov tilhugging og finpolering i et samspill som får alle nyanser ved materialet til å tre frem. I tillegg overrisles skulpturen periodevis med vann, noe som tilfører en ekstra dimensjon til skulpturen og torget, både i form av livgivende bevegelser og skiftende lydbilder. Vannet sirkuleres av en pumpe drevet av solenergi hentet fra solcellepaneler, formet som en sol, montert på skolens fasade. Dette gir en fin forbindelse til skolens miljøaspekt.

Kunstneren uttrykker det slik; ...«solen og naturkraften skal gjøres synlig i skolens indre – og hørbar gjennom sildringen fra vannet». Han understreker også at gjennom atlæssøylen i stein som holder himmelen oppe, vannet og solenergien – er alle fire elementer representert; Jord, luft, vann og ild.

I tillegg til den monumentale hovedskulpturen har kunstneren utformet fem mindre skulpturer med et noe annet formspråk, «Steindråpenes». I disse skulpturene er steinen formet til runde, dråpeformede, glansfulle polerte objekter som skal invitere til bruk og berøring. En av steindråpene er trukket ut av torget og plassert utenfor glassfasaden. Dette bidrar med et enkelt grep til å understreke anleggets transparens og til å peke på forbindelsen mellom ute- og innerom.

DE II SMÅTORGENE

Skolen har i alt II småtorg eller basetorg. Disse torgene er utsmykket av fem spennende kunstnere med svært forskjellige uttrykk og teknikker. De II verkene bidrar til å skape en fengende vandring gjennom anlegget med variasjon og progresjon i tråd med idéen om dannelsesreisen.

SMÅSKOLETRINNENE

Ragnhild Ohma
Norge 1980
2010: Bergen
www.ragnhildohma.no

- 1 «ALBUM»
- 2 «VEGGMALERI»

Teknikk
Veggmaleries; 270 x 430 cm, utført i akryl og vannfast tusj overmalt med lakk.

Plassering
I to basetorg i 1. etasje på småskoletrinnnet.

Idé
Liers første fastskole, Vivelstad skole fra 1810, lå i dagens Høvik skolekrets. Den første Høvik skole lå på Lierstranda og ble bygget i 1854. Kunstneren har latt seg inspirere av dette og tatt utgangspunkt i noen av de eldste klassebildene fra Lier, skaffet til veie av Lier Historielag.

Ragnhild Ohmas bilder er elevenes første møte med den omfattende kunstneriske utsmykkingen når de begynner i 1. klasse. Klassebildene som har inspirert kunstneren stammer fra Høvik skole den gang den lå på Lierstranda, tatt i 1926 og fra gamle Egge skole, tatt i 1902.

Dette gir elevene en historisk forankring, samt at hver eneste person i veggmaleriene bærer i seg en mulighet for en mer personlig historie.

Anna Gudmundsdottir
Island 1974
2010: Berlin / Sør Fron
www.gudmundsdottir.com

- 1 «REVIRSKIFTE»
- 2 «LA RØTTENE FESTE SEG I GLANSBILDEBOKEN»

Teknikk
Veggmaleries; 270 x 430 cm, utført i akryl.

Plassering
I to basetorg i 2. etasje på småskoletrinnnet.

Idé
De to veggmaleriene gir assosiasjoner til tegneseriens strek, til ornamenter, border og abstrakte former, drøm, fantasi og virkelighet – alt på en bakgrunn av bøker i bokhyller. De blanke arkene og bøker uten titler skal fylles med innhold.

Barna som omgis av Anna Gudmundsdottirs kunst er i begynnelsen av sin 10 års lange dannelsesreise, men har allerede et erfaringsgrunnlag som vi også finner igjen i form av elementer i veggmaleriene.

Disse referansene gir grunnlag for både gjenkjennelse og refleksjon.

MELLOMTRINNENE

Liv S. Grønnlund

Norge 1946
2010: Vikersund
www.livsg.no

- 1 «TINGENES KARUSELL »
- 2 «WHOSE GAME »
- 3 «FREE WORLD »

Teknikk
Akrylmalerier på lerret. I tillegg er «Tingenes karusell» tilført elementer fra billedmotivet malt rett på vegg.

Plassering
I ett basetorg i 1. etasje og to i 2. etasje i mellom-trinnesnes område.

Idé
Fellesskapet og symbolbruk går igjen i de tre motivene.

«Tingenes Karusell» (vår materielle verden/ vann evig syklus). Lek og moro. Visualisering av den materielle overfloden, men også det levende miljøet

«Whose Game?» (en fiktiv verden)
Rommet blir til et spill og spillerne blir brikker styrt av spillet. Utenfor fellesskapet eller ikke?

«Free World»
Det runde bordet, rød figur på bordet, fire stjerner. Figuren taler hjertets språk om rettferdighet og medmenneskelighet og vender seg mot stjernene. Under bordet, «bestiariet». Skuffen er dratt ut. Bak bordet barna – fremtiden.

Bildene rommer mange symboler som gir stort tolkningsmonn og innbyr til samtaler og undring.

UNGDOMSTRINNENE

Bente Sommerfeldt - Colberg

Norge 1966
2010: Lier
www.bentesommerfeldt-colberg.no

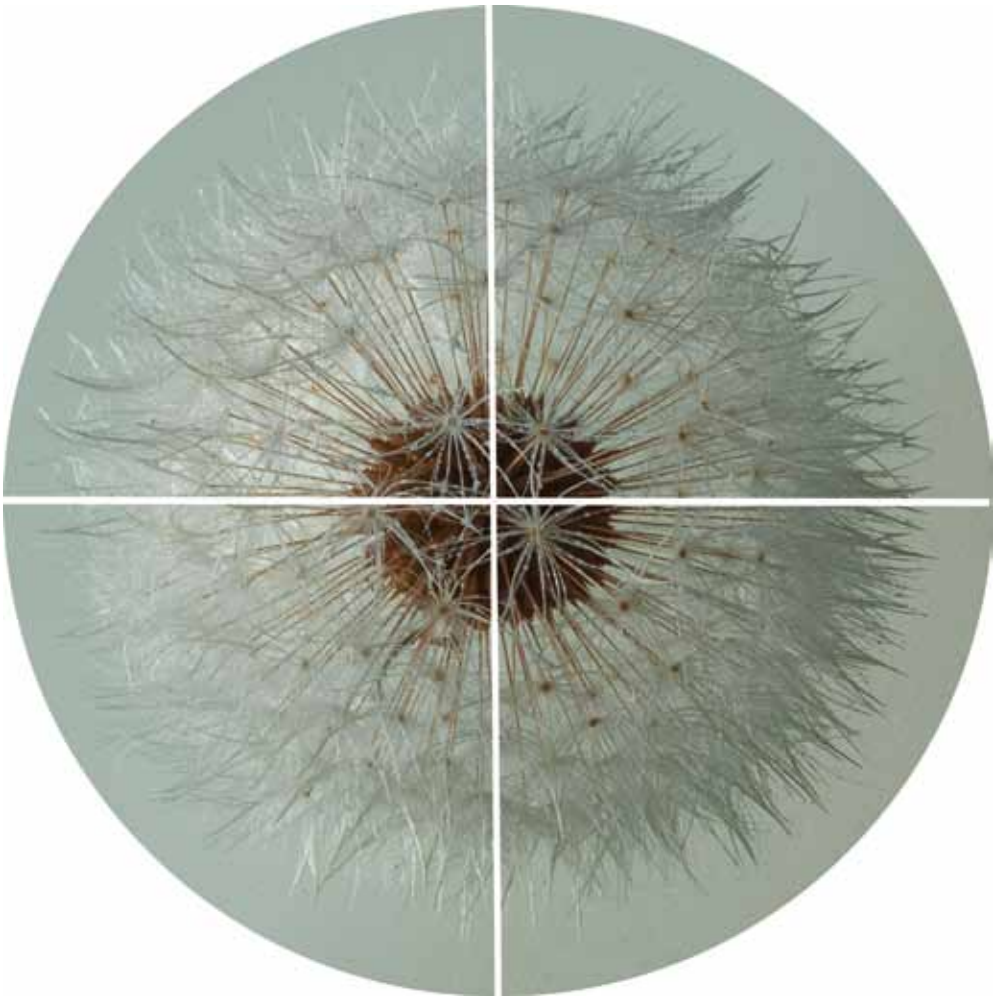
- 1 « CLOSE UP »
- 2 « IRIS »

Teknikk
«Close up». Glasskuler i transparente plexi-former, montert på vegg. Symboler, tegninger og tekst er montert bak kulene. På motstående vegg er en større glasskule innfelt i en esende form ut fra veggen med speil og graving bak. «Iris». Sirkulært firedelt foto mellom plexi-glass. 240 cm i diameter.

Plassering
I to basetorg i 1. etasje på ungdomstrinnet.

Idé
«Close up»
Ord og bilder med referanser til virkelighet kommer til syne gjennom glasskuler som linser. En enkelt kule eser ut av veggen og speiler omgivelsene opp ned. Den henter inn deg. Kulen som mulighet til å se, forutse, foregripe og tyde hendelser i livet. Kulen som symbol på himmelen, jorden og solen. Kulen som mulighet for bevegelse og forflytning, et symbol på elevenes situasjon: Å være underveis.

«Iris»
Frømodent løvetannhode i øyeblikket før frøknene løsriveres, spres av vinden og utvikles til nye liv. Et symbol på elevenes egen modning og utvikling som ungdom på springbrettet videre ut i verden. Løvetannhodet som øyets iris - muligheten til å fange et bilde og å se. Fotoet som medium viser tvetydigheten i å fastholde og dvele ved nuet, og samtidig forevige øyeblikket.

Jenny Alnæs

Norge 1962
2010: Halden
www.kunst.no/jennyalnes

- 1 « VERDEN »
- 2 « BÅBEL »

Teknikk
Utsmykningen består av 2 fotocollager utført i digitaltrykk på aluminium montert på vegg. «Verden» er 244 x 300 cm. «Båbel» er utført i 3 felter, 270 x 100 cm x 3.

Plassering
I to basetorg i 2. etasje på ungdomstrinnet

Idé
«VERDEN» er en sammensatt fotocollage av et utvalg byer fra forskjellige steder i verden. Motivene er fra forskjellige urbane miljøer: Gatelivet, historiske bygninger, museer, marked-er o.s.v..

En sammensatt collage av utsnitt og detaljer i lag på lag, som forteller noe om vår sammen-satte verden.

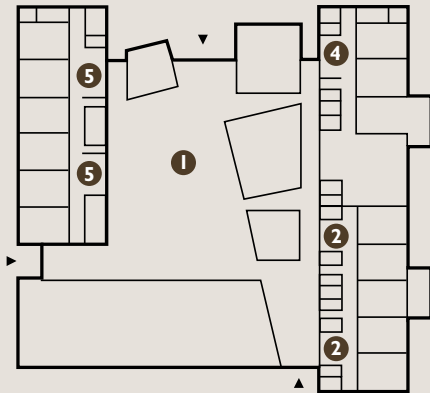
«BÅBEL» har som intensjon å skape et visuelt bilde over ulike kulturers avbildning/portretter av mennesker, som både går bakover i tid og fram til i dag.

Ansikter med forskjellige hensikter og formål, historiske personer, symbolske avbildninger, rituelle formål og populærkultur... alt fra lek til ritualer. Fotocollagen består av fotografier tatt i byer, på museer, i religiøse bygninger, på kirkegårder m.m.

Kunstneren bringer på denne måten doku-mentariske inntrykk fra den store verden inn i skolehverdagen og utfordrer/inviterer til å se seg selv og sitt i en større sammenheng.

I ETG

1 « ATLAS - SOLBRØNNEN »
av Martin Kuhn

2 « ALBUM » « VEGGMALERI »
av Ragnhild Ohma

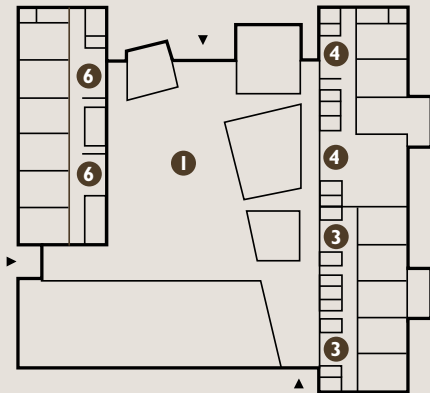
3 « REVIRSKIFTE » « LA RØTTENE FESTE SEG I GLANSBILDEBOKEN »
av Anna Gudmundsdottir

4 « TINGENES KARUSELL » « WHOSE GAME » « FREE WORLD »
av Liv S. Grønnlund

5 « IRIS » « CLOSE UP »
av Bente Sommerfeldt - Colberg

6 « VERDEN » « BABEL »
av Jenny Alnæs

2 ETG

Lier kommune

UTGIVER: LIER KOMMUNE
TEKST: HEGE LARSEN
FOTO: LIER — FOTOGRAFEN
DESIGN: A-AA.NO